

Актуально

Жнива-2019: ранні зернові зібрано

Завершилося збирання ранніх зернових. В засіках – врожай як традиційних, так і нових для нас культур.

Обмолот ранніх зернових цього року розпочався зі збирання насіння озимого ріпаку. Ця культура для нас нова, тому ми приділили багато уваги її вирощуванню в умовах органічного виробництва. Збирали ріпак роздільним методом, завдяки чому досягли рівномірного дозрівання зерна й мінімізували втрати.

Порадувала урожай ще одна нова для нас культура – озимий горох, який має чудові смакові якості. Свіжа крупа з нього вже надійшла на прилавки магазинів.

В обмолоті озимої пшениці одночасно були задіяні дванадцять комбайнів. Це дозволило ефективно використовувати кожну погожу днину, адже під час жнив часто дощило. Комбайни одночасно працювали в різних частинах підприємства. Завдяки чому вдалося рівномірно розподілити навантаження на токи. Зібране збіжжя завили на найближчий до того чи іншого поля тік, де його протягом дня встигали перевіяти й прибрати у склади, не залишаючи на відкритих майданчиках під дощем, який неодноразово йшов уночі. Така система допомогла мінімізувати втрати зерна та запобігти зниженню його якості. Зараз цінне органічне зерно пшениці вже в коморах. Три чверті зібраного збіжжя мають гарну хлібопекарську якість.

На наших полях постійно «прописку» вже отримав льон. Цього року ми віддали перевагу вирощуванню золотистого льону, який отримує дедалі більший попит у споживачів. Також сяяли і коричневі льони, але на менших площах.

Традиційним для нас є і ячмінь. Отриманий врожай частково використаємо для виробництва круп, решту призначено для продажу і годівлі худоби. Цього року ми однаково успішно застосовували при збиранні цієї культури як роздільний метод, так і пряме комбайнування. Це дозволило змолотити цю культуру у більш стислі терміни.

Не відставав від жнив і обробіток ґрунту. На кожному полі максимально швидко тюкували соломі й вивозили туди на ферми. Солому ріпаку подрібнювали й розтрусували комбайни. Потім на поля пустили дискові борони – для того, щоб заробити в землю стерню, закрити вологу й спровокувати проростання падалиці. Тепер уже заробляємо падалицю, що проросла. Маємо намір окремі площі використати в цьому році ще раз – для вирощування редьки олійної. Вона квітватиме у вересні, і нектар з неї зможуть зібрати бджоли, які восени практично позбавлені медоносів. А зелену масу цієї культури скосямо на корм худобі або зробимо в ґрунт як сидерат.

Отже, вирощування ранніх зернових в цьому році можемо вважати успішним, і це при тому, що рік видався складним через часті дощі, бур'яни і хвороби. Утім, наша модель землеробства і цього разу довела свою спроможність протистояти викликам.

Щоб жнива пройшли у потрібному темпі, усіх зусиль приклали причетні до цього працівники нашого підприємства: механізатори Іван Нечитайло на комбайні і Віктор Королев'ят на косарці, водії, що возили зерно з полів, – Василь Гарячун, Анатолій Антоненко, водії на токах – Іван Маслівець, Іван Коржов, Валерій Макаренко, Володимир Панченко, оператори ЗАВів Юрій Дінець, Олександр Білоус, Олександр Німець, на завантажуванні зерна трудилися Богдан Півень, Юрій Новіцький, Олександр Махіборода, Юрій Дмитерко, Микола Курило, зважували збіжжя Інна Маміна, Юлія Суденко, Світлана Соловйова. На обробітку землі трудилися Сергій Аглотков, Юрій Сиволога, Сергій Галь.

Дякуємо всім за гарну роботу і готуємося до збирання пізніх культур та осінньої посівної.

Сергій Козін, головний агроном

Події

«Подвиг на користь всього людства»

С.С. Антоненко, Б.Є. Патон, А.Г. Наумовець, К.О. Гогаєв обговорюють нову модель культиваторної лапи

Нещодавно до засновника ПП «Агроекологія», Героя Соціалістичної Праці, Героя України, почесного академіка НААН, заслуженого працівника сільського господарства України Семена Свиридоновича Антонця завітали представники найпотужніших наукових установ всеукраїнського рівня. Привід для цього був надзвичайно поважний – вручення Державної премії України в галузі науки і техніки. А це – бажання обговорити з патріархом органічного землеробства України нагальні питання вітчизняного сільського господарства і аграрної науки.

Цього року виповнилося вже 44 роки відтоді, як Семен Антоненко очолив тодішній колгосп ім. Орджонікідзе й почав впроваджувати в ньому ґрунтозахисну систему землеробства. А це – 41 рік, як він пішов наперекір хімізації сільськогосподарства і для того, щоб зберегти здоров'я людей, заборонив у колгоспі, яким керував, застосовувати отрутохімікати. Зрештою, це вплинуло й продовжує впливати на розвиток органічного виробництва в Україні та за її межами. Уже цього вистачило б, щоб золотими літерами вписати ім'я Семена Свиридоновича в історію нашої держави й світової аграрної галузі. Але він ніколи не зупиняється на досягнутому й продовжує робити свій внесок в удосконалення системи органічного землеробства. Яскраве підтвердження цього – праця над агрегатами для потреб такого господарювання і робочих органів для них. Саме вона стала часткою колективної роботи, яка й отримала високу нагороду – Державну премію.

Робота колективу авторів «Високо-ефективні комплекси технічних засобів для вирощування зернових та інших культур» була представлена на розгляд Комітету з присудження Державної премії Національним науковим центром «Інститут механізації та електрифікації сільського господарства» НААН України в 2018 році. Вона отримала багато схвальних відгуків від науковців, підтримав присудження їй премії Президент Національної Академії Наук України академік Борис Патон. Комітет виніс позитивне рішення, відповідний Указ підписав Президент України.

Для вручення Диплому й нагрудного знаку Державної премії Семену Свиридоновичу Антонцю як одному з авторів відзначеної роботи до Михайликів з Києва прибула поважна делегація науковців.

Високу відзнаку С.С. Антонцю вручив віце-президент НАНУ А.Г. Наумовець і передав лауреату привітання від Президента НАНУ Бориса Євгеновича Патона.

– Дякую долі, яка розпорядилась так, що я вручаю Вам цю нагороду, – сказав Антон Григорович. – Те, що Україна вшанувала Вас, – це знакова подія.

– Безумовно, це – успіх, визнання, – зазначив директор ННЦ «Інститут механізації та електрифікації сільського господарства» НААН України Валерій Адамчук, який ввійшов до колективу авторів, удостоєних державної премії. – Сама робота спрямована на вирощування, насамперед, зернових культур. Авторський колектив – різноманітний, але всі автори – особистості. Наприклад, голова правління ПАТ «Богуславська сільгосптехніка» Петро Гавриленко, під керівництвом якого Богуславський машинобудівний завод зараз 30% своєї продукції реалізує за кордон. ПАТ «Ельворті», яким керує Сергій Калапа, – був майже знищений, а за минулий рік продав 6 тис. машин в ЄС. Великий внесок в загальну справу зробили науковці-теоретики. Але з точки зору державної рівності Семену Свиридоновичу Антонцю в цій команді немає.

Дякуючи за високу нагороду, Семен Свиридонович і цього разу не відступив від державницьких позицій, у бесіді з науковцями говорив насамперед про проблеми України і всього людства.

– Хочеться, щоб ми дали суспільству гідну ідею, яка б об'єднала усіх. Упевнений, що це могла б бути ідея сталого розвитку, яка включає багато складових, і головна з них – робота на землі.

Семен Свиридонович упевнений, що аграрне виробництво, особливо – органічне, здатне багато чого в житті нашої країни і людства змінити на краще. Так, розвиток його в Україні міг би не лише забезпечити населення екологічно безпечною продукцією, а й чистим повітрям і довкіллям. А на світовому рівні – це допомогло б багатьом людям позбутися злиднів.

– Зараз гербіциди взяли людство в полон, – розмірковує Семен Антоненко. – Та вони не піднімають добробуту народу й

вигідні лише олігархам, тому що збільшують їхні прибутки. Якщо працювати без гербіцидів, потрібно більше робочих рук. Наскільки б це зменшило безробіття!

С.С. Антоненко розповів присутнім як понад чотири десятиліття тому відмовився від використання пестицидів, побачивши, що люди, котрі працюють з цими отруйними речовинами, постійно наражають себе на небезпеку. З часом було відпрацьовано систему господарювання у співпраці з природою, яка дозволяє отримувати врожаї без застосування хімікатів, причому, стабільно, навіть у складні для аграріїв роки. І дуже важливо, що ця система допомагає зберегти чорнозем і навіть примножити його родючість. Про це велике багатство українського народу, турботу про землю цього дня говорили багато.

– Читав Вашу книгу – яка вона глибока, з якою повагою до землі написана, – зазначив Антон Наумовець. – Ви сприймаєте її у всій її складності. Це – гімн поваги до землі, яка нас годує. Ви – легендарна людина. Коли читаю, як Ви пише про землю, складається враження, що ставитесь до неї, як до живої істоти.

– Тільки так, – відповів С.С. Антоненко. – Коли йдеться про органічне землеробство, всі перш за все уявляють, що це – коли не вносять пестицидів, мінеральних добрив. Але насамперед потрібно освоїти механізми природного відтворення ґрунту.

– Семен Свиридонович у першу чергу думає не про врожай, а – про землю, – наголосив доктор наук, професор, завідувач кафедри Полтавської державної аграрної академії Віктор Писаренко. – І земля віддає врожаєм. Філософія буття Семена Свиридоновича, філософія його ставлення, це – ідеологія гуманного землеробства. Є вже випускники, які захоплені цими ідеями. Я починаю свої лекції в аграрній академії з системи захисту рослин в органічному землеробстві. Пестицидів менше там, де більше інтелекту.

Таке господарювання автора унікальної системи органічного землеробства дуже високо оцінює Антон Наумовець:

– Це – Ваш подвиг на користь всього людства, – запевнив віце-президент НАНУ С.С. Антонця.

Турботу про землю Семен Свиридонович вважає настільки важливою, що навіть пропонує запровадити спеціальну нагороду – медаль за відтворення родючості землі, якої удостоювали б тих, хто працює в цьому напрямку.

Продовження на 2 сторінці

Події

«Подвиг на користь всього людства»

Початок на 1 стор.

Першим кавалером цієї медалі С.С. Антоненко бачить одну з визначних у світовому масштабі осіб – представника британської монаршої династії принца Чарльза, який багато років на власній землі практикує органічне виробництво.

Цікаво було послухати науковців про те, як у господарстві С.С. Антоненка починали впроваджувати безпоземний обробіток, про реакцію суспільства на його програмну статтю «Тернисті шляхи безвідвалки», семінари, які проходили на базі колгоспу ім. Орджонікідзе, співпрацю з тодішнім керівником області Федором Трохимовичем Моргуном, про вирішення важливих проблем сучасного землеробства – збереження й накопичення вологи, запобігання ерозії ґрунтів тощо. Згадав Семен Свиридонович і про те, які труднощі довелося долати.

– Генрі Форд сказав: «Якщо вам здається, що весь світ повстав проти вас, пам'ятайте, що літак злітає проти вітру», – зауважив з цього приводу член-кореспондент НАНУ, завідувач відділу Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАНУ Казбек Гогаєв. – Ви, не знаючи цього вислову, завжди діяли відповідно до нього.

Звісно ж, багато уваги було приділено обговоренню спільної роботи, удостоєної Державної премії. Так, А.Г. Наумовець

згадав, з чого розпочалася праця над новими робочими органами для культиваторів. Якось при зустрічі Антон Григорович поцікавився, чи не потрібна знаменитому аграрію допомога з боку науковців. Семен Свиридонович відповів, що органічне землеробство потребує культиваторних лап, які мали б здатність до самогострення, щоб не горнути ґрунт разом з бур'янами або багаторічною травою, а зрізати їх на точно визначеному рівні. Академіка ідея зацікавила, він переглянув чимало матеріалів з цієї тематики, провів засідання. Зайнятися втіленням ідеї було запропоновано Казбеку Гогаєву, який вже тоді мав напрацювання щодо створення культиваторної лапи з унікального сплаву. Так розпочалася ця співпраця. Паралельно відбувалася й робота над культиваторами, в основу конструкції яких були покладені ідеї С.С. Антоненка.

– У 2011 році я став директором інституту механізації та електрифікації сільського господарства, – розповів Валерій Адамчук, – і ми зробили за ідеями Семена Свиридоновича культиватори КВАНТ-7 і КВАНТ-12. Бог дав йому інженерний талант, відчуття фізики процесів. Вдячний за те, що, коли працюю, відчуваю його підтримку. Коли Семен Свиридонович говорить про культиватори, завжди згадує наш інститут і внесок науковців у роботу над ними.

Спільна робота з С.С. Антоном настільки надихає, що А.Г. Наумовець і цього разу за-

певнив знаменитого аграрія:

– Академія з Вами, давайте завдання, – зробимо все, що зможемо.

Вчені – люди широкого мислення, вони не обмежуються лише роботою. Тому в бесіді згадували видатних земляків, зокрема – академіка Володимира Вернадського, дача якого була розташована на Бутовій горі у Шишаках. І не випадково. Адже вже не перший рік йдуть розмови про те, щоб відновити цю будівлю. Багато для цього робить Полтавський національний технічний університет. Всі раді були почути від ректора цього вишу Володимира Онищенка, що його колектив уже веде роботи в цьому напрямку. А доцент ПДАА Віктор Самородов розповів про нещодавню знахідку – перший прижиттєвий портрет Вернадського, створений саме на Бутовій горі. Восени копію цієї картини мають представити у Полтаві. Всім було цікаво почути й про те, як за ініціативи та під керівництвом Семена Свиридоновича й Антоніни Семенівни Антонців створювали у Михайликах храм Праведного Симеона Богопримця.

Зустріч однодумців видалася урочистою і водночас – теплою; дружньою – і спрямованою на пошук вирішення проблем сільського господарства і людства. Загальне враження від неї висловив керівник Секретаріату Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки Вадим Стогній:

– Це був день великих сподівань і очікувань. І сьогодні буття перевершило мої сподівання і очікування. Мої враження від спілкування в цьому колі – не просто задоволення, а велика насолода. Хочеться зробити ще більше. Спасибі, що вмісте захопити, надихнути.

Чудові враження отримали науковці не лише від спілкування, а й від екскурсії на поля. А перед від'їздом з Михайликів гості відвідали храм Праведного Симеона Богопримця. Тут кожен зміг побачити, з якою любов'ю він створений, доторкнутися до духовного виміру буття, помовчати про щось своє. А потім усі вирушили в дорогу – у піднесеному настрої, із бажанням нових звершень на благо суспільства і держави.

Нагородження відбувалося напередодні важливої дати – 20 серпня Семен Свиридонович відзначає свій день народження. Колеги, науковці, колектив ПП «Агроєкологія» із великою пошаною і вдячністю за все, що Семен Свиридонович робить для рідного краю і людства, раді привітати його з цією подією.

Ми широко бажаємо, щоб ідеї й творчі думки успішно втілювалися, мрії збувалися, кожен день приносив радість і тепло щирих сердець Ваших друзів та рідних. Міцного Вам здоров'я, довголіття, щастя, миру, благополуччя.

Ганна Козельська

Актуально

Органічний проект для... інтенсивних виробників

Все більше молодих людей розуміють важливість органічного виробництва для збереження довкілля й здоров'я населення. Один із них, полтавський активіст Олександр Волощук, розробив проект переходу на екологічне господарювання, яким сподівається зацікавити керівників агрохолдингів.

Олександр Волощук, попри свій молодий вік, людина, вже відома у Полтаві завдяки своїй небайдужості й бажанню змінити світ на краще. Зокрема, він є одним з активістів ГО «Студреспубліка», бере участь в усіх починаннях цієї популярної в молоді організації. Нинішнього року він був спостерігачем на парламентських виборах. А ще, як випускник Полтавської державної аграрної академії, Олександр добре розуміє проблеми аграрної галузі. Напевне, значною мірою бажанню розв'язати ці проблеми сприяє сімейне виховання, адже його батько – секретар Полтавської єпархії УПЦ. Отець Михайл часто спілкується із засновником ПП «Агроєкологія», Героєм Соціалістичної Праці, Героєм України Семеном Свиридоновичем Антонцем і поділяє його прагнення до господарювання у гармонії з природою. Безумовно, розуміння цієї гармонії він прищепив і синові. Олександр неодноразово зустрічався з Семеном Свиридоновичем, захопився його філософією землеробства, вступив до ГС «Полтавське товариство сільського господарства».

Працюючи в системі одного з агрохолдингів, Олександр самостійно розробив проект «Організація підрозділу органічного землеробства в системі агробізнесу аграрних компаній України» і озвучив свої ідеї щодо органічного виробництва.

– Це був запит моєї душі, – розповідає Олександр. – Я вчився у Семена Свиридоновича Антонця, його цінності мені до душі.

Нещодавно він презентував свій проект на засіданні Полтавського товариства сільського господарства. Доповідь молодого фахівця викликала жваву реакцію серед присутніх – досвідчених аграріїв-практиків, науковців, громадських діячів, журналістів. Обговорення було детальним і прискіпливим, утім, Олександр впорався з усіма запитаннями присутніх, довівши, що проект – плід обдуманної роботи.

Автор проекту розповів про недоліки інтенсивного землеробства, назвав переваги, яких аграрне підприєм-

Олександр Волощук

ство може досягти, якщо прийме рішення стати на шлях органічного виробництва. На його думку, це – отримання додаткового прибутку, вихід на нові ринки, поліпшення іміджу підприємства. Він розробив систему заходів з впровадження органічного виробництва. У проекті є і конкретні розрахунки, які стануть в нагоді тим, хто забажає створити органічний підрозділ на своєму підприємстві.

Молодий спеціаліст упевнений, що ті, хто зараз не почнуть працювати в напрямку органічного землеробства, ризикують відстати від загальних тенденцій, а потім будуть змушені наздоганяти інших.

– Попит на органічну продукцію є, – зазначив він. – І хоча великі компанії повільно розвертаються в напрямку такого виробництва, все ж треба, щоб вони бачили: це має перспективи і зиск.

Учасники зібрання позитивно сприйняли пропозиції Олександра Волощука, висловили деякі побажання. Товариство прийняло einstайне рішення схвалити цю роботу і рекомендувати її агрохолдингам, сільськогосподарським підприємствам, фермерським господарствам до впровадження.

Родіон Морозов,
спеціаліст з організаційного забезпечення
ГС «Полтавське товариство сільського
господарства»

Важливо

Обговорили питання земельної реформи

14 серпня у ГС «Полтавське товариство сільського господарства» відбулося обговорення земельної реформи й того, як вона вплине на життя українського села.

Оскільки чинна влада України всерйоз налаштована на відкриття ринку землі сільськогосподарського призначення, необхідно, щоб при цьому були враховані інтереси і селян – нинішніх власників земельних ресурсів, і аграріїв, – такою була основна думка обговорення. Особливо переймаються цією проблемою дрібні й середні фермери, адже багато з них не мають достатньо коштів на те, щоб викупити орендовані ділянки, на яких працюють, їм важко в цьому конкурувати з великими агропідприємствами. Тому, за ініціативи голови Асоціації фермерів Полтавщини Василя Бурлаки, керівники фермерських господарств з усієї України планують зібратися в Миргороді на свій форум. На ньому вони підготують пропозиції до керівництва країни, в яких викладуть свою точку зору щодо обігу землі.

Своїм баченням цього питання поділився директор Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОДА Сергій Фролов.

– Право на придбання землі повинен мати лише той хто знає як на ній господарювати, – переконаний він. – Тобто це людина, яка має відповідну освіту, а також проживає в цій місцевості і є членом місцевої громади. Такі люди у нас є, це наші фермери.

Сергій Фролов вважає, що держава повинна підтримувати їх фінансово через державний земельний банк. Механізм цього може бути різним – лізинг, пільгові кредити, аграрні розписки тощо. Але багато залежить і від самих фермерів, які мають об'єднуватися в кооперативи, як це роблять тисячі їхніх колег в різних країнах світу. І така форма співпраці там уже давно довела свою спроможність. Звісно ж, аграрії мають враховувати й інтереси громад, на території яких працюють. Це має бути своє вираження в створенні робочих місць, соціальному партнерстві, дотриманні стандартів екологічної безпеки, в тому числі – й розвитку органічного господарювання.

Учасники зібрання висловили ще чимало слушних пропозицій, які вирішено передати на розгляд керівництва країни. Адже саме люди, які працюють на землі, найкраще знають, як провести земельну реформу з користю для виробників, українського села і всієї держави.

Микола Опара, заступник голови ГС «Полтавське товариство сільського господарства»

Семінари

«Сирний табір»: робота, навчання і творчість сироварів

Наприкінці липня в Центрі органічного землеробства пройшов незвичайний захід – тут працював перший в Україні «Сирний табір», учасники якого вдосконалювалися у мистецтві створення сирів ручної роботи.

До Покровського на чотири дні з'їхалися 15 сироварів з різних регіонів України. Для них сироваріння – не просто виробництво продуктів харчування чи товару, за допомогою якого можна отримати прибуток, а ще й улюблена справа, творчість, можливість самовираження. Багато учасників «Сирного табору» водночас є фермерами, які утримують корів чи кіз, а їхнє виробництво – сімейний бізнес, в якому подекуди задіяно більше одного покоління. Так, один із сироварів приїхав разом із двома доньками, у інших залишилися вдома доглядати за тваринами й сиром, що дозріває, чоловіки чи дружини, брати або сестри.

Отже, випадкових людей на заході не було. А збрала їх разом засновниця творчої гастромайстерні «Козачка» та ще кількох проєктів у сирній галузі Тетяна Дядечко.

– Ідея «Сирного табору» полягає в тому, щоб не просто розповісти учасникам про те, як виробляти сир, – говорить Тетяна Миколаївна. – Хотілося об'єднати однодумців, стати потужною одиницею, яка визначатиме вектор розвитку крафтового сироваріння у нашій країні. Тому в подальших планах – проведення не тільки навчань, а й щорічних конференцій.

Навчання проходило у різних площинах. Так, велику увагу викладачі приділили теоретичним засадам. Під час лекцій вивчали класифікацію та походження сортів сиру, дізнавалися про особливості їх приготування, мікроорганізми й ферменти, які використовують для цього, про вимоги до сировини, обладнання, стандарти чистоти і якості, в тому числі – державні, що діють в Україні, обговорили й економічні питання сироваріння. Серед тренерів, котрі розкривали аудиторії ці теми, були такі відомі фахівці як Роман Хаєцький, який працює над сирами ручної роботи для однієї з найбільших торгівельних мереж України, Оксана Чернова, яка викладає в академії «ProCheese» і веде цікавий блог про сири з усього світу, Віктор Чиркін – власник ферми «ForestFarm», який виробляє не лише сир, а ще й хліб, і провів для колег також майстер-клас із випікання хлібу на заквасці.

Учасникам цікаво було дізнатися й про органічне виробництво. Цьому сприяла екскурсійна програма, організована «Агроекологією». Гості побували на полях, де досягає соняшник, овес, просо, побачили як відбувається перетворення гною на компост, а потуж-

Тетяна Дядечко проводить навчання сироварів

на техніка готує ґрунт під наступний урожай.

У захваті всі були від відвідування МТФ №4. На фермі учасники заходу побачили, як відбувається доїння корів, транспортування й охолодження молока, які препарати використовують для підтримання чистоти рук, вимені, доїльного залу, як утримують і годують тварин. Звісно ж, багато приємних вражень всі отримали від спілкування з красивими коровами і милими телятами української червоно-рябої молочної й абердин-ангуської м'ясної породи.

– Коли майстер клас по сиру проводиться не в контексті виробництва молока, то він відчувається трохи неповним. Тут же нам вдалось побачити як утримуються тварини, як вирощуються для них корма, і як з'являється молоко, той необхідний продукт, без якого не буде сиру, – так висловив на своїй сторінці у соцмережі враження від побаченого на підприємстві Віктор Чиркін. – Але ще більше мені сподобалось те, як у одному господарстві створений повний харчовий цикл чи ланцюг. Корови створюють добриво, на якому росте для них їжа, а ця їжа, в свою чергу, найвищої якості, тому що вирощена саме таким чином, а не за допомогою штучних добрив. Все гармонійно і, важливо відмітити, це система, спрможна забезпечити продуктами велику кількість людей. Так, наголос саме на цьому.

Власне, однією з причин того, чому «Сир-

ний табір» відбувався в «Агроекології», були саме сподівання на отримання високоякісного молока для проведення майстер-класів. Адже це – одна з головних умов виробництва сиру. За чотири дні сировари використали 800 л надоеного на підприємстві молока. І роботою з ним залишилися задоволені.

– Молоко «Агроекології» ідеально підходить насамперед для виробництва кисло-молочних продуктів, молодих сирів, адже відповідає необхідним стандартам за вмістом жиру, білка, кальцію, у ньому мало соматичних клітин, бактерій, – говорить Тетяна Дядечко. – Дещо інші вимоги до молока, з якого виготовляють тверді сири, адже тут багато залежить від годівлі корів, тому, якщо виготовляти такі сири постійно, треба окрему групу корів переводити на особливий раціон. Але в будь-якому випадку чистота – це одна з головних вимог до сировини. В молоці не має бути збудників плісняви, дріжджів, кишкової палички – мікроорганізмів, які потрапляють з кормів, повітря, брудних рук. Вони псують сир, який може стати непридатним для споживання. Тому необхідно, щоб персонал стежив за чистотою рук, обладнання, доїльного залу, тари тощо. Гігієна, відповідальність, свідоме ставлення до обов'язків кожної людини на своєму робочому місці – від заготівлі кормів до доїння

– запорука того, що кінцевий продукт буде якісним.

За попереднім задумом, приготування сиру на заході мало відбуватися 50 годин безперервно. Фактично ж сироваріння тривало 68 годин. Під час цього своєрідного марафону учасники опанували тонкощі виробництва близько двох десятків сортів сиру різних груп – кисломолочного, м'якого, твердого, з благородною білою й блакитною пліснявою тощо. Частину цих продуктів одразу ж і дегустували. А для твердих сирів і тих, на яких має розвиватися «культурна» пліснява, провели перші етапи приготування, а потім отримані заготовки учасники повезли до своїх сироварень, де доглядатимуть за ними протягом кількох місяців – до повного досягання.

Всі учасники високо оцінили рівень проведеного заходу, знання й практичні навички, які тут отримали, умови, створені в Центрі органічного землеробства для навчання й проживання. А ще всі були задоволені новими знайомствами, спілкуванням з колегами. Тож, на їхню думку, «Сирний табір» вийшов навіть кращим, ніж вони очікували, вирушаючи у Покровське. Тому планують і надалі зустрічатися в такому форматі, зміцнювати дружбу між ентузіастами сироваріння та, звісно ж, радувати споживачів ще більш смачним і досконалим продуктом.

Тетяна Огнева

Бджільництво

Перші здобутки «солодкої» галузі

Наше підприємство розвиває ряд цікавих нових проєктів спільно з іншими прихильниками органічного господарювання. У цьому році запрацював новий такий проєкт – пасіка, яка вироблятиме екологічно безпечну продукцію бджільництва.

Пасіку вирішили створити за ініціативи генерального директора ПП «Агроекологія» Гліба Лук'яненка у співпраці з підприємцем із Дніпропетровщини Олександром Тонких. Для реалізації проєкту запросили досвідченого бджоляра Павла Іванова, який багато років працює в цій галузі й має неабиякий досвід.

– Із самого початку було поставлене завдання – зробити органічну пасіку, яка отримає відповідний сертифікат, – розповідає Павло Борисович. – Для цього все мало бути з природних матеріалів – ніякого пластику, фарби: вулики – лише з дощок, вкритих лляною олією з додаванням воску, дріт на рамах – з харчової нержавіючої сталі тощо.

Виробництво вуликів організували на пилорамі Ставківської філії «Агроекології». Тут, починаючи із кінця зими, столяр Віталій Бардаков, Сергій Півньов, Станіслав Манойло трудилися над виробництвом вуликів, додаткових корпусів і рамок.

Навесні у пасічників Шишацького району придбали 200 бджолосімей, вибираючи сильні, здорові, які добре перезимували. Зважаючи на те, що місцеві бджоли якнайкраще пристосовані до тутешніх умов, вирішили на початковому етапі роботи не обзаводитися комахами певних порід чи ліній. Хоча на майбутнє учасники проєкту розглядають можливість заміни місцевих бджіл на більш продуктивних з племінних пасік.

Затяжна дощова погода завадила розпочати роботи на пасіці в ранні терміни, тому встановили вулики лише у першій половині травня. В цей вже час квітнувало чимало рослин на полях і в природі, тож бджоли почали активно збирати нектар, нарошувати сім'ї.

Нещодавно ми відкачали перший мед. Отримали непоганий «солодкий врожай» продукту з ароматом різнотрав'я, еспарцету, липи. Важливо й те, що, збираючи нектар і пилок, бджоли запилювали рослини, на яких працювали. Аграрна наука вже давно довела, що це збільшує врожай сільськогосподарських культур.

Обладнання для відкачування меду, інших бджільницьких робіт придбали нове, з матеріалів, призначених для харчового виробництва, щоб ніщо не могло знизити якість готового продукту.

Узагалі, органічне бджільництво – справа непроста, адже пасічникам важко знайти достатньо великі масиви екологічно чистої рослинності. Звісно, в «Агроекології» цієї проблеми немає, адже щороку тут квітнуть сотні гектарів еспарцету, соняшника, гречки, гірчиці. Крім того, багато бджолярів бояться, що не впораються з захворюваннями комах без заборонених в органічному виробництві препаратів. Павло Іванов вважає, що цю небезпеку часто перебільшують, адже є ряд речовин, дозволених для застосування в органічному бджільництві, наприклад, мурашина й щавлева кислоти успішно перемагають варроатоз. Інші ж захворювання легше попередити, ніж лікувати.

– Грибки, бактерії з'являються, якщо не стежити за вуликами, – переконаний бджоляр. – Коли там бруд, волога, тоді розмножуються й хвороботворні організми. Чистий вулик – це запорука здорової і сильної сім'ї. У таких умовах бджоли здатні самі себе рятувати.

Отже, органічне бджільництво – справа цілком реальна. А, зважаючи на ціну екологічно безпечної продукції, ще й прибуткова. Перший досвід нового проєкту підтвердив, що «Агроекологія» має всі умови для того, щоб розвивати на своїй базі цей напрямок, а продукція бджільництва посідає гідне місце серед інших продуктів, вироблених у гармонії з природою.

Галина Озерська

Світ дитинства

Розповідаємо дітям про «Агроекологію» і довкілля

Діти – це маленькі громадяни, які з часом візьмуть від дорослих естафету розвитку сільсько-господарського виробництва, рідного краю, всієї нашої держави. Тож «Агроекологія» піклується про те, щоб вони вирости свідомими, здоровими, активними громадянами, всіляко підтримує місцеві навчальні й виховні заклади.

Цими днями дитячий садочок у Покровському отримав від нашого підприємства у подарунок батут. Радості дошкільнят не було меж. Раніше це задоволення малеча могла отримати хіба раз на рік, коли такий атракціон привозили на день села. Тепер дітки зможуть розважатися на батуті під час кожної прогулянки, а це не лише весело, а ще й корисно для їхнього фізичного розвитку. Педагогічний колектив садочку щиро подякував завідувачці відділу кадрів підприємства Юлії Лезі й юристу Олександрі Остапущенку, які від імені колективу ПП «Агроекологія» передали цінний подарунок.

Щоб підростаюче покоління більше знало про край в якому зростає, про відповідальну роботу батьків, дідухів і бабусь, старших братів і сестричок на полях і фермах підприємства, ми започаткували для них ряд пізнавальних заходів, під час проведення яких діти дізнаються про органічне землеробство, яким чином воно зберігає природу і землю, які продукти корисні, а які треба залишити на полиці магазину. До участі в цій програмі ми запросили учнів та вихованців дитячих садочків, розташованих у Михайликах, Покровському й Ставковому. Всі радо відгукнулися на запрошення і на початку літа ми провели кілька заходів.

«Першопрохідцями» нової справи стали учні 1–4-х класів початкової школи у Покровському, які разом з педагогами відвідали молочну ферму. Тут вони побачили доїльний зал, велику рогату худобу двох порід, коней. Особливо всім сподобалися маленькі телятка у своєрідних «дитячих садочках» і ті, що утримуються біля корівок. Батьки деяких дітей працюють на цій фермі, тож діти залюбки ділилися своїми знаннями про тваринництво.

Продовжився пізнавальний захід у затишному дворі Центру органічного землеробства. Тут усі слухали розповідь про органічне господарювання

Школярі з Покровського на екскурсії в Центрі органічного землеробства

«Агроекологія», разом згадували, які червонокнижні рослини можна знайти навколо Покровського, які тут ростуть лікарські трави, визначали, чи треба їх охороняти, розгадували кросворд про них, читали вірші про природу, ділилися знаннями про те, як треба поводитися в довкіллі. У захваті діти були від рухливих ігор, які урізноманітнили програму, додали веселощів і завершилися врученням призів.

А невдовзі на подібних екскурсіях побували учні молодших класів з Михайликів та Покровського. Школярі Стаківського НВК відвідали Короленкову дачу, де послушали розповідь про письменника В.Г. Короленка, помилилися чудовими навколишніми краєвидами, розпізнавали знайомі рослини.

– Наші вихованці були у захваті від такої гостинності, – сказала вчителька Ніна Мандрика. – Наш колектив вдячний ПП «Агроекологія» за фінансову підтримку літнього відпочинку дітей.

Всі школярі, які побували а Центрі органічного землеробства, отримали й домашнє завдання: намалювати побачене під час екскурсії, і передали малюнки у Центр до вересня. А на початку нового навчального року спеціалісти «Агроекологія» визначать найкращі роботи, юні автори яких отримають призи.

Радісні дитячі обличчя, подяки від педагогів говорять самі за себе: діти хочуть знати більше про підприємство, де працюють їхні батьки, про корисну їжу, про природу та її охорону. Тому ми продовжуватимемо реалізацію цієї програми для дітей усіх вікових категорій і молоді. Упевнені, що такі зустрічі в «Агроекологія» стануть традиційними і принесуть чимало радості, задоволення й користі юному поколінню наших земляків.

Наталія Переяслівська,
організатор громадських заходів

Шляхами рідного краю

На велосипедах – маршрутом Короленка

Напередодні чергової річниці з дня народження письменника-гуманіста В.Г. Короленка на Короленкову дачу завітав наймасовіший велопробіг Полтавщиною.

«Велосипедом на дачу Короленка» – так називався захід, що вдруге відбувся з ініціативи засновника ГО «ВелоПолтава» Юрія Репала. Побувавши у Полтавському літературно-меморіальному музеї В.Г. Короленка, він звернув увагу на світлину, де письменник зображений біля велосипеду. Від співробітників музею дізнався, що Володимир Галактіонович вів активний спосіб життя, не цурався фізичних навантажень, навіть до своєї дачі в Хатках діставався за допомогою двоколісного транспорту, подекуди – і разом з дружиною.

– Письменник мав чудову фізичну форму, тому, навіть коли йому було вже близько 60 років, їздив велосипедом на дачу з Полтави, – розповіла одна з організаторок заходу, наукова співробітниця музею Людмила Вітенко. – Відомо, що від свого будинку він прямував на Київський вокзал, там завантажував велосипед у потяг, їхав до станції Гоголево, ну а звідти – близько 30 км до дачі! Звісно, на велосипеді.

Так і виникло бажання повторити шлях письменника. Ідея сподобалася багатьом любителям велосипедних мандрівок, і в 2018 році похід зібрав 49 учасників. Причому, дорогою до дачі вони відвідали кілька цікавих історичних об'єктів у Великих Сорочинцях. Унікальності додавала участь самодіяльних акторів, які протягом всієї подорожі виконували ролі письменника та його дружини. Перший велопробіг мав неабиякий успіх, тому новий туристичний

Учасники наймасовішого велопоходу Полтавщини на Короленковій дачі

маршрут вирішили зробити одним із постійних в рамках проекту «Мандріймо Полтавщиною».

Нинішнього року любителів велосипедних подорожей, які вирушили цим маршрутом, виявилось ще більше.

– 85 учасників з чотирьох районів Полтавщини об'єдналися в єдиному бажанні – відтворити велосипедний шлях письменника Короленка й вшанувати його пам'ять, – говорить Людмила Вітенко.

Як і торік, більшість учасників їхали електричкою з Полтави до Гоголевого, де до них приєдналися кілька велосипедистів з інших районів. Веселою кавалькадою вирушили у бік Малого Перевозу. На шляху зробили зупинку у Великих Сорочинцях, де оглянули місцеві пам'ятки і з задоволенням послушали виступ музичного гурту «Жабокрюківські дядьки».

І ось попереду – мета подорожі, Короленкова дача. Учасники пробігу, як водиться, сфотографували

ся на тлі пам'ятника В.Г. Короленку та неповторних навколишніх краєвидів і, нарешті, опинилися на території дачі. А тут їх уже гостинно зустрічали представники ПП «Агроекологія», яке дало історичний садибі друге життя: відновило її, опікується нею і сприяє збереженню пам'яті про письменника. Тут на мандрівників чекало частання, приготоване дбайливими руками працівників Михайликівської їдальні: піріжки з органічного борошна, какао на молоці корів, які живуть на фермі підприємства, прохолодний компот, що приємно відсвіжає в спекотний день. А відвідавши малосольних огірочків, деякі учасники велопробігу навіть попросили їх рецепт.

Підкріпившись, гості були готові до наступних вражень. І вони не заборилися. Адже на дачі відбулася не просто екскурсія, а інтерактивне театралізоване дійство: велосипедистів вітала вся родина В.Г. Короленка – сам письменник, його дружина Єв-

докія Семенівна, доньки Софія та Наталка, зять Костянтин Ляхович, у ролі яких виступили самодіяльні актори – учасники пробігу Павло Артеменко, Інна Керусова, Альона Миколаєнко, Яна Штана, В'ячеслав Лесик. Озвучені ними спогади і факти з життя родини Короленків на дачі сприймалися особливо переконливо.

Узагалі, серед мандрівників було чимало творчих особистостей. Пр продемонструвати свої таланти вони змогли ввечері на березі Псла неподалік дачі, де учасники пробігу розбили наметовий табір для ночівлі. Найбільш видовищним і незвичайним дійством стала вистава аматорського театру «Малафєя» з Полтави за мотивами твору Т.Г. Шевченка «Утоплена», зіграна у природних «декораціях» нічної річки та її берегів.

Наступного дня мандрівники вже вирушили у зворотний путь. Більшість – тим самим шляхом, через Великі Сорочинці до Гоголевого, а далі – електричкою до обласного центру. Ті ж, хто мав за плечима вже чимало серйозних багатокілометрових пробігів, вирішили всю дорогу до Полтави подолати на велосипедах. Утім, приємним вражень від поїздки і нових знань з історії рідного краю вистачило і тим, і іншим.

Організатори й учасники велопоходу щиро подякували керівництву ПП «Агроекологія» і причетним до прийому гостей співробітникам за теплу зустріч і сприяння в успішному проведенні основної частини заходу. І, звісно ж, сподіваються на нові зустрічі в наступному році, адже планують зробити цей туристичний маршрут постійним.

Юлія Лега,
завідуюча відділом кадрів

14 серпня
свій день народження
відзначає генеральний
директор нашого
підприємства

**ГЛІБ ВІТАЛІЙОВИЧ
ЛУК'ЯНЕНКО** –

молодий керівник, який зберігає традиції унікальної системи органічного землеробства засновника ПП «Агроекологія» Семена Свиридоновича Антонця, водночас розвиваючи її й піднімаючи на новий рівень. Ми від усього серця вітаємо Гліба Віталійовича та щиро бажаємо дедалі більших здобутків у благородній хліборобській справі, великих досягнень у бізнесі, успіхів у всіх сферах життя. Здоров'я Вам, натхнення, любові, щастя, благополуччя!

Дирекція, колектив
ПП «Агроекологія»

ІМЕНІННИКИ
СЕРПНЯ

2 серпня

Марія Федорівна КАЛИН, тваринник

3 серпня

Надія Юрївна ВОЙНОВА, тваринник

4 серпня

Олег Миколайович КОБЛИК,
оператор доїння

5 серпня

Олександр Васильович ЧОРНОБАЙ,
електромонтер

7 серпня

Михайло Юрійович ШВЕЦЬ,
тваринник

9 серпня

Галина Валеріївна НАКАЗНЕНКО,
тваринник

10 серпня

Ольга Олексіївна РОСТОВСЬКА,
доярка

13 серпня

Артур Вікторович КУЖІЛКО,
пом. інженера з ОП

14 серпня

Гліб Віталійович ЛУК'ЯНЕНКО,
генеральний директор
Катерина Павлівна ЗАГОРОДНЯ,
ветлікар

15 серпня

Алла Михайлівна ОСІПОВА,
керуюча МТФ №2

Оксана Володимирівна РЯБКО,
тваринник

19 серпня

Надія Борисівна БАЙКОВА, касир

20 серпня

Семен Свиридонович АНТОНЕЦЬ,
засновник

ПП «Агроекологія»

Юлія Миколаївна КУЛИК, завідувач
кадрами ФПП

Володимир Петрович ДЯЧЕНКО,
водій

Григорій Олексійович ПІВЕНЬ,
тваринник

Віктор Іванович САЛО, монтажник

23 серпня

Ольга Михайлівна ПІВЕНЬ,
бухгалтер

24 серпня

Микола Іванович СЕРДЮК, слюсар

25 серпня

Оксана Павлівна ОРИЩЕЧКО,
тваринник

26 серпня

Аліна Василівна БРЕКАЛО,
тваринник

29 серпня

Ольга Анатоліївна ЛИТОВЧАК,
охоронник

Руслан Іванович КОРЖОВ,
оператор ферм

30 серпня

Олександр Дмитрович
ЧЕРНИШЕНКО, водій

31 серпня

Василь Васильович ГАРЯЧУН, водій

Щиро вітаємо іменинників
та бажаємо здоров'я, щастя, успіхів
в усіх справах, благополуччя.

«АГРО-ЕКО» – науково-виробниче
видання ПП «Агроекологія»

Зареєстровано управлінням
у справах преси та інформації
облдержадміністрації 25.08.2003 р.
Св. ПЛ 596

ЗАСНОВНИК:
Приватне підприємство
«Агроекологія»
ВИДАВЕЦЬ:
Приватне підприємство
«Агроекологія»

ШЕФ-РЕДАКТОР:
С.С. Антоненко
**ВІДПОВІДАЛЬНА
ЗА ВИПУСК:**
Г. А. Козельська

РЕДКОЛЕГІЯ:
А.С. Антоненко,
В.М. Самородов,
К.І. Ярченко,
Ю.Д. Лега.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
38013, Шишацький район,
с. Михайлики, вул. Леніна, 26
тел. (05352) 9-78-59, 9-76-36.
Газета виходить двічі на місяць.
Наклад: 1300 екз.

ВІДДРУКОВАНО
у ТОВ «Видавництво
«Миргород»
Зам. №
Розповсюджується
безкоштовно.